Zbierka súdnych rozhodnutí

UZNESENIE SÚDNEHO DVORA (desiata komora)

zo 14. novembra 2013 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti — Bruselský dohovor — Súdna spolupráca v občianskych veciach — Nariadenie (ES) č. 44/2001 — Článok 5 ods. 1 písm. b) — Súdna právomoc — Osobitné právomoci — Zmluvné veci — Pojem ‚poskytnutie služieb' — Zmluva o uskladnení tovaru"

Vo veci C-469/12,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Handelsgericht Wien (Rakúsko) zo 17. septembra 2012 a doručený Súdnemu dvoru 22. októbra 2012, ktorý súvisí s konaním:

**Krejci Lager & Umschlagbetriebs GmbH**

proti

**Olbrich Transport und Logistik GmbH,**

SÚDNY DVOR (desiata komora),

v zložení: predseda desiatej komory M. Juhász, sudcovia A. Rosas (spravodajca) a D. Šváby,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Krejci Lager & Umschlagsbetriebs GmbH, v zastúpení: M. Stögerer, Rechtsanwalt,

— rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer, splnomocnená zástupkyňa,

— grécka vláda, v zastúpení: S. Chala a L. Kotroni, splnomocnené zástupkyne,

— Európska komisia, v zastúpení: M. Wilderspin a W. Bogensberger, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vo veci sa rozhodne odôvodneným uznesením v súlade s článkom 99 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora,

vydal toto

* Jazyk konania: nemčina.

## Uznesenie

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 5 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Krejci Lager & Umschlagsbetriebs GmbH (ďalej len „Krejci Lager“), spoločnosťou založenou podľa rakúskeho práva, a spoločnosťou Olbrich Transport und Logistik GmbH (ďalej len „Olbrich Transport“), spoločnosťou založenou podľa nemeckého práva, vo veci zaplatenia odmeny požadovanej za uskladnenie tovaru na určitom mieste vo Viedni (Rakúsko).

### Právny rámec

*Bruselský dohovor*

3 Podľa článku 5 odseku 1 Dohovoru z 27. septembra 1968 o právomoci a o výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32), zmeneného a doplneného Dohovorom z 29. novembra 1996 o pristúpení Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva (Ú. v. ES L 15, 1997, s. 1, ďalej len „Bruselský dohovor“):

„Osobu s bydliskom na území jedného zmluvného štátu možno žalovať v druhom zmluvnom štáte:

1. v zmluvných veciach na súde podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby…“

*Nariadenie č. 44/2001*

4 Podľa odôvodnenia 11 nariadenia č. 44/2001:

„Normy súdnej právomoci musia byť vysoko predvídateľné a vychádzať zo zásady, že právomoc sa všeobecne zakladá podľa bydliska žalovaného a právomoc založená na tomto kritériu musí byť vždy k dispozícii, okrem určitých presne vymedzených situácií, keď predmet konania alebo zmluvná voľnosť účastníkov odôvodňuje iné kritérium väzby. …“

5 Odôvodnenie 12 nariadenia č. 44/2001 uvádza:

„Okrem bydliska žalovaného musia byť k dispozícii aj alternatívne kritériá právomoci založené na úzkej väzbe medzi súdom a žalobou alebo na účely uľahčenia efektívneho výkonu súdnictva.“

6 Podľa odôvodnenia 19 nariadenia č. 44/2001:

„Treba zaručiť kontinuitu medzi Bruselským dohovorom a… nariadením a musia sa určiť prechodné ustanovenia na tento účel. Rovnaká potreba kontinuity sa týka aj výkladu Bruselského dohovoru Súdnym dvorom…“

7 Pravidlá právomoci upravené nariadením č. 44/2001 sú uvedené v jeho kapitole II tvorenej článkami 2 až 31.

8 Článok 2 ods. 1 uvedenej kapitoly II oddielu 1 pod názvom „Všeobecné ustanovenia“, ktorý je súčasťou nariadenia č. 44/2001, stanovuje:

„Ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.“

9 Článok 3 ods. 1 nariadenia (ES) č. 44/2001 stanovuje:

„Osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe princípov upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly.“

10 Článok 5 v oddiele 2 kapitoly II nariadenia č. 44/2001 nazvanom „Osobitná právomoc“ stanovuje:

„Osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v druhom členskom štáte:

1. a) v zmluvných veciach na súde podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby;

   b) na účely tohto ustanovenia, ak sa účastníci zmluvy nedohodli inak, je miestom zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby

      — pri predaji tovaru miesto v členskom štáte, kam sa podľa zmluvy tovar dodal alebo mal dodať;

      — pri poskytnutí služieb miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť;

   c) ak sa neuplatní písmeno b), uplatní sa písmeno a)…“

11 V oddiele 6 tejto kapitoly II s názvom „Výlučná právomoc“ článok 22 nariadenia č. 44/2001 stanovuje:

„Výlučnú právomoc majú tieto súdy bez ohľadu na bydlisko:

1. v konaniach, ktorých predmetom sú vecné práva k nehnuteľnosti alebo nájom nehnuteľnosti, súdy členského štátu, v ktorom sa tento majetok nachádza.

…“

## Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

12 Spoločnosť Krejci Lager so sídlom vo Viedni podala žalobu na Bezirksgericht für Handelssachen Wien (okresný súd rozhodujúci v obchodných veciach Viedeň), v ktorej požadovala, aby jej spoločnosť Olbrich Transport, so sídlom v Gornau (Nemecko), vyplatila sumu rovnajúcu sa odmene za uskladnenie tovaru uloženého v areáli, ktorý jej patrí a ktorý sa nachádza vo Viedni. Táto odmena sa týka obdobia od 40. do 52. kalendárneho týždňa roku 2008. Odmena za uskladnenie bola stanovená žalobkyňou na 325 eur.

13 Bezirksgericht für Handelssachen Wien rozhodol, že nemá v tomto prípade medzinárodnú právomoc, a žalobu zamietol. Tento súd si myslí, že túto žalobu je potrebné podať v súlade s článkom 5 ods. 1 nariadenia č. 44/2001 na súd podľa miesta zmluvného plnenia sporného hlavného zmluvného záväzku. Pozostáva z platby odmeny za uskladnenie, ktorá predstavuje príslušný peňažný dlh zodpovedajúci nároku, o ktorý sa opiera žaloba.

14 Podľa súdu prvého stupňa treba peňažný dlh, o aký ide v konaní vo veci samej, podľa rakúskeho práva považovať za „Schickschulden“ (dlhy zanikajúce peňažným prevodom), ktorý je splatný v mieste bydliska/sídla dlžníka. Takže „miesto zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby“, sa v zmysle článku 5 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 nachádza v Nemecku, a preto rakúske súdy nemajú právomoc rozhodovať spor v konaní vo veci samej.

15 Žalobkyňa v konaní vo veci samej podala odvolanie proti tomuto rozhodnutiu na Handelsgericht Wien (Obchodný súd Viedeň), pričom tvrdila, že článok 5 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 nebol uplatniteľný na skutkové okolnosti v konaní vo veci samej. Podľa nej je zmluva o uskladnení tovaru zmluvou o poskytovaní služieb. Tvrdí, že v súlade s článkom 5 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia je preto miestom plnenia takejto zmluvy miesto, kde sa služba poskytla. Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že žalovaná v konaní vo veci samej naopak tvrdí, že zmluva o uskladnení neimplikuje poskytovanie služieb, ale poskytnutie priestoru.

16 Vnútroštátny súd uvádza, že v konaní, v ktorom ide o menej než 5 000 eur, rozhoduje v poslednej inštancii. Myslí si, že odpoveď na otázku výkladu práva Únie nie je natoľko zrejmá, aby sa o nej nedalo pochybovať.

17 Za týchto okolností sa Handelsgericht Wien rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Predstavuje zmluva o uskladnení tovaru zmluvu o ‚poskytnutí služieb‘ v zmysle článku 5 [ods.] 1 písm. b) nariadenia… č. 44/2001…?“

## O prejudiciálnej otázke

18 V zmysle článku 99 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak je možné odpoveď na takúto otázku jednoznačne vyvodiť z judikatúry alebo ak odpoveď na položenú prejudiciálnu otázku nevyvoláva žiadne dôvodné pochybnosti, môže Súdny dvor na návrh sudcu spravodajcu a po vypočutí generálneho advokáta kedykoľvek rozhodnúť formou odôvodneného uznesenia. Súdny dvor si myslí, že sa na prejednávanú vec musí uplatniť toto ustanovenie.

19 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 5 ods. 1 písm. b) druhá zarážka nariadenia č. 44/2001 musí vykladať v tom zmysle, že zmluva o uskladnení tovarov predstavuje zmluvu o poskytovaní služieb v zmysle tohto ustanovenia.

20 Najprv je potrebné pripomenúť, že článok 5 ods. 1 nariadenia č. 44/2001 uvádza pravidlo osobitnej právomoci v zmluvných veciach. Založenie takejto osobitnej právomoci, ktorej uplatnenie závisí od voľby žalobcu a ktoré dopĺňa všeobecné pravidlo právomoci bydliska žalovaného, je odôvodnené v určitých presne vymedzených situáciách existenciou úzkej väzby medzi zmluvou a súdom príslušným na rozhodnutie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. júla 2009, Rehder, C-204/08, Zb. s. I-6073, bod 32).

21 Je potrebné zdôrazniť, že podľa judikatúry Súdneho dvora platí, že žalobca má nárok, aby jeho spor prejednal súd miesta plnenia zmluvy aj v prípade, ak je vznik zmluvy, s ktorou súvisí žaloba, medzi účastníkmi konania sporný (pozri, pokiaľ ide o Bruselský dohovor, rozsudok zo 4. marca 1982, Effer, 38/81, Zb. s. 825, bod 8).

22 Pokiaľ je charakteristickou zmluvnou povinnosťou spornej zmluvy predaj tovaru alebo poskytnutie služieb, článok 5 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 44/2001 upravuje, že osoba s bydliskom alebo sídlom na území niektorého členského štátu môže byť na základe takejto zmluvy žalovaná na súde miesta v druhom členskom štáte, kde sa služba, ktorá je charakteristická pre uvedenú zmluvu, poskytla alebo mala poskytnúť. Pokiaľ ide teda o miesto poskytovania služieb vyplývajúcich zo zmlúv o poskytovaní

služieb, uvedené nariadenie vo svojom článku 5 ods. 1 písm. b) druhej zarážke definuje toto kritérium väzby nezávislým spôsobom s cieľom posilniť ciele harmonizácie pravidiel súdnej právomoci a ich predvídateľnosti (pozri v tomto zmysle rozsudky Rehder, už citovaný, body 33 a 36, ako aj z 11. marca 2010, Wood Floor Solutions Andreas Domberger, C-19/09, Zb. s. I-2121, body 23 a 26).

23 Z informácií, ktoré vnútroštátny súd oznámil Súdnemu dvoru, vyplýva, že zmluva o ktorú ide v konaní vo veci samej, sa týka uskladnenia tovaru. Vnútroštátny súd najmä uvádza, že musí vyriešiť problém svojej medzinárodnej právomoci v situácii, v ktorej sa tovar žalovanej v konaní vo veci samej, ktorou je nemecká spoločnosť, uskladnil na určitom mieste v Rakúsku.

24 Aby sa dalo zistiť, či je takáto situácia upravená v článku 5 ods. 1 písm. b) druhej zarážke nariadenia č. 44/2001, je potrebné určiť, či uskladnenie tovaru predstavuje „poskytnutie služieb“ v zmysle tohto ustanovenia.

25 Je potrebné konštatovať, že to tak je.

26 Treba pripomenúť, že podľa judikatúry Súdneho dvora pojem služby, ktorý sa nachádza v článku 5 ods. 1 písm. b) druhej zarážke nariadenia č. 44/2001, zahŕňa prinajmenšom to, že strana, ktorá ich poskytuje, vykonáva určitú činnosť za odmenu (rozsudok z 23. apríla 2009, Falco Privatstiftung a Rabitsch, C-533/07, Zb. s. I-3327, bod 29).

27 V tejto súvislosti, ako tvrdí rakúska vláda a grécka vláda, ako aj Európska komisia vo svojich písomných vyjadreniach, je potrebné zdôrazniť, že pri zmluve o uskladnení je prevažujúcim prvkom skutočnosť, že skladovateľ sa zaviaže uskladniť dotknutý tovar na účet druhej zmluvnej strany. Tento záväzok implikuje určitú činnosť založenú prinajmenšom v prijatí tovaru, jeho uchovaní na bezpečnom mieste a jeho poskytnutí druhej zmluvnej strane v náležitom stave.

28 Pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého bol predmetom spornej zmluvy iba prenájom priestoru, je potrebné uviesť, že v rámci konania upraveného v článku 267 ZFEÚ, ktoré je založené na jednoznačnom rozdelení úloh medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom, patrí posúdenie predmetného skutkového stavu do právomoci vnútroštátneho súdu. Osobitne platí, že Súdny dvor je oprávnený rozhodovať o otázkach, ktoré sa týkajú výkladu alebo platnosti textov Spoločenstva, a to na základe skutočností, ktoré mu predložil vnútroštátny súd (rozsudok z 8. mája 2008, Danske Svineproducenter, C-491/06, Zb. s. I-3339, bod 23, ako aj z 10. novembra 2011, X a X BV, C-319/10 a C-320/10, bod 29).

29 Podľa informácií, ktoré vyplývajú z vnútroštátneho konania, sa zmluva, o ktorú ide v konaní vo veci samej, netýka prenájmu priestorov, ale uskladnenia tovaru. Okrem toho, že Súdnemu dvoru neprislúcha spochybňovať toto skutkové posúdenie, je potrebné ďalej uviesť, že súdna právomoc je pri tomto prvom type zmlúv v každom prípade upravená v článku 22 ods. 1 nariadenia č. 44/2001, ktorý sa týka výlučnej právomoci vo veciach, ktorých predmetom je prenájom nehnuteľností (pozri, pokiaľ ide o Bruselský dohovor, rozsudky z 15. januára 1985, Rösler, 241/83, Zb. s. 99, bod 24, ako aj z 26. februára 1992, Hacker, C-280/90, Zb. s. I-1111, bod 10), v zmysle ktorých majú právomoc iba súdy členských štátov, kde sa nachádza nehnuteľnosť.

30 Vzhľadom na uvedené úvahy treba na položenú otázku odpovedať, že článok 5 ods. 1 písm. b) druhá zarážka nariadenia č. 44/2001 sa musí vykladať v tom zmysle, že zmluva o uskladnení tovaru, o akú ide v konaní vo veci samej, predstavuje „zmluvu o poskytnutí služieb“ v zmysle tohto ustanovenia.

## O trovách

31 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (desiata komora) rozhodol takto:

**Článok 5 ods. 1 písm. b) druhá zarážka nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o uskladnení tovaru, o akú ide v konaní vo veci samej, predstavuje „zmluvu o poskytnutí služieb“ v zmysle tohto ustanovenia.**

Podpisy